УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ ЧАСОПИС

МІСІОНАР

Рік заснування 1897. № 1 (87)

2000

СІЧЕНЬ

МОЛИТВА
Святійшого Отця Івана Павла II
на відзначення Великого Ювілею 2000 року

Благословенний Ти, Отче,
що у Своїй безмежній любові
дав нам Свого Єдинородного Сина,
Який воплотився від Духа Святого
у непорочному лоні Пречистої Діви Марії
і дві тисячі років тому народився у Вифлеємі.
Він став нашим Супутником на дорозі життя
і надав нового змісту історії,
яка є спільним подорожуванням
серед трудів і страждань,
у вірності й любові,
до Нового Неба і Землі Нової,
де Ти, перемігши смерть, будеш усім в усіх.

Всевишній Боже, у Пресвятій Тройці єдиний
слава Тобі!
Твоєю благодаттю, Отче, нехай цей Ювілейний рік
стане часом глибокого навернення
і радісного повернення до Тебе;
нехай буде часом примирення між людьми
і відновлення злагоди між народами;
часом, в якому мечі будуть перекуті на плуги
і, замість брязкоту зброї, зазвувають пісні миру.
Дай, Отче, щоб ми в цьому Ювілейному році
пильно слухали Слово Боже
і зближались до Джерела благодаті.

Всевишній Боже, у Пресвятій Тройці єдиний,
слава Тобі!
Отче, скріпи силою Святого Духа
Церкву у поширенні нової євангелізації
і провадь нас на дорогах цього світу,
щоб ми звіщали Христа своїм життям,
прямуючи стежиною нашого земного паломництва
до Небесного Єрусалиму,
щоб Христові учні випромінювали свою любов
до бідних і пригноблених;
щоб були чуйними до потребуючих
і щедрими в ділах милосердя;
щоб були доброзичливими до всіх,
щоб і самим зазнати Твого милосердя і прощéння.

(Продовження буде)

СЛОВО РЕДАКТОРА

Христос народився! Те, що було далеке, стало дійсним. Ми вже вступили у ювілейний 2000-ий рік. Відкриттям святих дверей у базиліці св.Петра (Ватикан) рукою Святійшого Отця Івана Павла II розпочався рік Господнього помилування. У ньому усім нам слід відновити наші хресні приречення і з бажанням зростати у вірі ввійти у третє тисячоліття.

Папа Іван Павло II закликає до більшої пошани усіх тих, які вірять у Христа, без огляду на конфесійну приналежність. Про це детальніше дізнаєтеся у коментуванні місячних намірів Апостольства молитви.

Наші сподівання щодо приїзду у 1999 році Вселенського Архиєрея Івана Павла II до України не здійснилися. Проте отців Василіян відвідав його представник – Апостольський Нунцій в Україні Архиєпископ Микола Етерович. Про це читайте у репортажі Ольги Крак. Також подаємо уривки з його промови до отців та братів Василіянського Чину.

З нагоди 2000-ліття християнства пропонуємо у цьому числі коротку історію Вселенської Церкви у перші 15 століть.

У передріздвяний час отці Василіяни проводили активну місійну діяльність у парафіях Самбірсько-Дрогобицької та Коломийсько-Чернівецької єпархій. Про це йде мова у замітках, вміщених під рубрикою "З життя Церкви". Стаття Костя Чаваги про Ватиканське радіо стосується 60-літнього ювілею його Української секції. Під рубрикою "З монашого життя" є також матеріал про Згромадження "Мілес Єзу", які відзначаються багатогранною діяльністю.

У цьому номері започатковуємо рубрику "Молитва на вервиці", де вміщуємо пізнавальний матеріал брата Ігнатія Москалюка,ЧСВВ. Про харитативну діяльність отців Василіян йдеться у публікації о.Василя Мендруня,ЧСВВ "Василіянському фонду допомоги – три роки!"

Як перемінити смуток у радість у часі Різдвяних свят – провідна тема чергового матеріалу о.Мелетія Батога,ЧСВВ.

Під рубрикою "З хроніки підпільної Церкви" цього разу подаємо статтю о.Романа Каспришина про служіння отця Редемпториста Юрія Потерейка.

У часі ювілейного Різдва вельми принагідними стануть поздоровлення отця Протоігумена Теодозія Янківа,ЧСВВ та вірші на новорічну й різдвяну тематику. Наш різдвяний подарунок дітям – розповідь про перший день життя Месії у Вифлеємі.

З нагоди Різдва Христового та Богоявлення Господнього бажаємо усім дорогим читачам "Місіонаря" духовної радості і миру, а усім Василям – многих і благих літ!

о.Йосафат ВОРОТНЯК,ЧСВВ

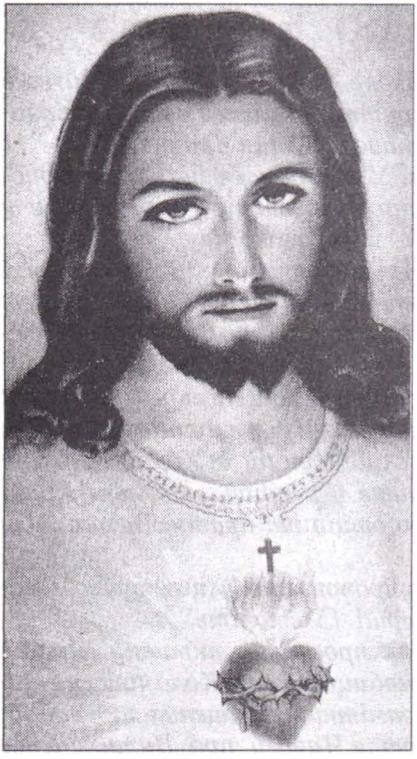

Ось Серце, що так дуже полюбило людей...

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії всі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та у всіх намірах Апостольства Молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяте Серце Ісуса і Марії, спомагайте св. Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

НАМІР АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА СІЧЕНЬ:

(Поблагословлене Святійшим Отцем)

Загальний: ЩОБ ХРИСТИЯНИ КОЖНОГО НАРОДУ І КУЛЬТУРИ ЖИЛИ У ЧИМРАЗ БІЛЬШОМУ СОПРИЧАСТІ І ВЗАЄМОПОШАНІ.

Народження Господа нашого Ісуса Христа, яке ми святкуємо в особливий час Великого ювілею, є джерелом духовного розвитку у пізнанні життя з Богом кожного народу. Це спонукає нас глибше вивчати Слово Боже, поєднувати життя в сопричасті з Церквою і

ближніми, жити у взаємопошані з іншими народами, шанувати їх культуру, звичаї.

Молімося, щоб ми були відважними християнами, патріотами України "свого не цурались, а чужого научались", як вчив Т. Шевченко.

Місійний: ЩОБ ЮВІЛЕЙНИЙ 2000 РІК, НАТХНЕННИЙ ТАЇНСТВОМ РІЗДВА ХРИСТОВОГО, СТАВ ДЖЕРЕЛОМ СПРАВЖНЬОГО І ТРИВАЛОГО МИРУ ДЛЯ ВСІХ ЛЮДЕЙ.

Божий мир є джерелом радості для кожної людини. Тому необхідно нам щирого навернення, яке бере початок від слухання Слова Божого. Молімся, щоб Божим миром наповнились серця всіх людей. Святі отці церкви навчають, що мир є основою досконалого життя.

Молімся також, щоб ювілейний рік 2000-ліття Різдва Христового став роком справжнього примирення між народами і приніс мир та духовну радість кожній людині.

Місцевий: ЩОБ ВСІ ГРОМАДЯНИ, ПЕРЕДУСІМ ХРИСТИЯНИ УКРАЇНИ, НЕЗВАЖАЮЧИ НА ТРУДНОЩІ І НЕГАРАЗДИ, ТВЕРДО ПОВІРИЛИ, ЩО "З НАМИ БОГ".

"З нами Бог..." Це означає, щоб кожен християнин перейнявся глибокою вірою в Бога, бо правдива віра веде до життя вічного, до більшої повноти любові, радості, мудрості, правди. Отож, незважаючи на всі нелегкі обставини життя, слід бути людиною, яка завжди уповає на Бога і очікує його допомоги і спасіння.

Молімся, щоб матеріальні негаразди не стали причиною зневіри, щоб усі, які переживають складні економічні проблеми, зуміли стати духовно багатими, бо "з нами Бог".

Покровителі на січень — блаж. мученики з Пратулина, 23(10)

У другій половині 19 ст. розпочалося т. зв. "возсоединение" уніатів на Холмщині з московським православієм, здійснюване насильно за вказівками уряду Росії. Ще 1873 року адміністратори Холмської єпархії, призначені Москвою, видали розпорядження у справі "чищення обряду", що стало початком вищезгаданого "приєднання". Цей історичний екскурс дає нам змогу зрозуміти пратулинську трагедію. Загалом вірними Холмської єпархії здебільшого були селяни, вони і виявили великий спротив діям російських властей. Село Пратулин належало родові Потоцьких. Його жителі були свідомими греко-католиками і не мали бажання зрікатися прабатьківської віри. Тому у січні 1874 року понад 500 селян зібралися біля місцевої церкви, щоб не допустити туди священика, призначеного москвофільською адміністрацією Холмської єпархії. Вони вже знали про трагедію у селі Дрельові, де 17 січня того ж

року загинуло п'ять парафіян і усвідомлювали небезпеку для свого життя. 26 січня і сталася трагедія: селяни захищалися дрючками і камінням. було віддано наказ стріляти по відважних пратулинцях і 13 з них загинуло. Ось їхні імена: Данило Кармаш, Лука Бойко, Вартоломій Осип'юк, Онуфрій Василюк, Пилип Герилюк, Констянтин Бойко, Микита Грицюк, Ігнатій Франчук, Вінкентій Левонюк, Іван Андреюк, Констянтин Лукашук, Максим Гаврилюк, Михайло Вавріщук.

6 жовтня 1996 року Папа Іван Павло II проголосив їх блаженними. У нашій Церкві вже укладено акафіст до пратулинських мучеників і вийшла друком книга у видавництві "Місіонер". Вони вшановуються греко-католиками як в Україні, так і на поселеннях. Цікаво, що о. В. Мендрунь, ЧСВВ, магістр Крехівського новіціяту отців Василіян є автором пісні, присвяченої блаженним пратулинцям.

НАМІР АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛЮТИЙ:

Загальний: ЩОБ ХРИСТИЯНСЬКІ СПІЛЬНОТИ РАДО СПРИЙМАЛИ ВСІ БОГОПОСВЯТНІ ПОКЛИКАННЯ, НЕЗВАЖАЮЧИ НА ЇХ РІЗНОМАНІТНІСТЬ.

Місійний: ЩОБ ПАЛОМНИКИ, ЯКІ ВІДВІДУВАТИМУТЬ РИМ, ЄРУСАЛИМ ТА ІНШІ ХРИСТИЯНСЬКІ СВЯТИНІ, БУЛИ ПОСЛАНЦЯМИ "ДОБРОЇ НОВИНИ" – НАДІЇ ДЛЯ УСІХ ЛЮДЕЙ.

Місцевий: ЩОБ СВІТЛО ВІРИ В ТРИЄДИНОГО БОГА РОЗВІЯЛО ТЕМРЯВУ БЕЗБОЖНИЦТВА І ЗАЛИШКИ ПОГАНСЬКИХ ВІРУВАНЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

Покровителі на лютий – св. Симеон і Анна, 3(16)

В ОТИНІЇ ГОЛОСИЛИ БОЖЕ СЛОВО

У смт. Отинія Коломийського р-ну на Івано-Франківщині з 21 по 28 листопада 1999 року відбулися св. місії. П'ять років тому тут проводили св. місії отці Редемптористи. о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ, сестри Катехитки св. Анни Віра і Вероніка наново посіяли Боже зерно. Крім щоденних богослужінь і проповідей у храмі, сестри катехизували щодня дітей та молодь у парафіяльному залі. Місіонери мали зустрічі зі всіма учнями школи, технікуму, музичної школи, а також з медперсоналом місцевої лікарні. 26 листопада у Хресній дорозі зі свічками взяли участь вірні і священики як греко-католицької, так і православної громади (о. декан Василь Мельничук – УГКЦ, о. Іван Мороз – УПЦ КП). На закінчення місій прибув владика Павло Василик, який був присутнім і на деканальному фестивалі хорових колективів.

ХРИСТОС НАРОДИВСЯ!

Цьогорічне Різдво Христове особливе своєю датою. Йому вже 2000 років. Впродовж цього довгого часу сталося багато змін у всіх ділянках людського життя зародилася нова християнська цивілізація окремих народів, нова культура, а особливо набули поширення нові етичні і моральні вартості.

З приходом на землю Божого Сина і голошенням Його святої Євангелії не лише кожний народ, але кожна людина отримала основу для свого земного і духовного життя. Перед людиною відкрились двері до вічності. Усе людство отримало можливість повернутися знову до первісного свого життя з Творцем і Спасителем.

Різдво Божого Сина, якого в цьому році 2000-літній ювілей урочисто святкуємо, вводить нас у нове тисячоліття. Також на цей найближчий час і на всю нову епоху життя народу і кожної одиниці приходить Ісус - Божий Син, приходить справедливість і мир, приходить радість і вічність. Уся Вселенська Христова Церква, яка продовжує спасенну місію свого Засновника на землі, закликає усіх своїх дітей прийти до ясел, щоб побачити народженого в тілі Бога. В цьому бо місці здійснюється очікування людини на прихід Месії, а також здійснюється сповнення усіх найкращих мрій. Тут кожна людина отримує тепло Божої любові і пізнання Божої премудрості.

Отож, любі браття нашого часопису, прийміть святе запрошення — бути учасниками цієї небуденної події - Різдва Господа нашого Ісуса Христа.

Нехай ці святкові дні вдихнуть у ваші душі нову надію на краще майбутнє, а також нехай змінять Ваші палкі бажання завжди бути достойними християнами, завжди і тільки йти під Христовим прапором, гідно і витривало переносити усі труднощі, витривало вистояти у подальших випробуваннях своєї віри.

Нехай усіх Вас благословляє новонароджений Ісус радістю і миром, добром і любов'ю.

З цими найкращими побажаннями і молитвою

о. Теодозій Яків, ЧСВВ,
Протоігумен

ВІЗИТ АПОСТОЛЬСЬКОГО НУНЦІЯ ДО ОТЦІВ ВАСИЛІЯН

Напередодні великого ювілею 2000-ліття Різдва Христового (з 11 по 14 грудня) з візитом в отців Василіян Львівщини перебував високий гість — Апостольський Нунцій в Україні Микола Етерович.

Апостольський Нунцій Архиєпископ Микола Етерович народився 20 січня 1951 року в м. Пучіска (Хорватія). 26 червня 1977 р. був висвячений на священика. З 1980 р. перебував на дипломатичній службі Апостольського престолу.

Працював в Апостольських нунціятурах в Республіці Берег Слонової Кості, в Іспанії та Нікарагуа, а з 1990 р. — у відділі міжнародних відносин Державного секретаріату Ватикану.

В липні 1999 р. монсеньйор Микола Етерович отримав єпископську хіротонію і з волі Святійшого Отця Івана Павла II прибув в Україну.

У супроводі Протоігумена Провінції Найсвятішого Спасителя отців Василіян в Україні Теодозія Янківа Апостольський Нунцій Микола Етерович відвідав Крехівський монастир отців Василіян,

На світлині: Апостольському Нунцію в Україні Миколі Етеровичу у Жовківському храмі вручають коровай на вишиваному рушнику.

взяв участь у Великій Вечірні, зустрівся з отцями, братами, новиками і кандидатами монастиря.

У неділю **12 грудня**, Апостольський Нунцій Микола Етерович прибув у Жовківський монастир отців Василіян. На подвір'ї біля церкви зібралось багато людей — вірних УГКЦ. Переливчасто линула мелодія церковних дзвонів. Апостольського Нунція щиро привітали Протоігумен о. Теодозій Янків, ЧСВВ, ігумен Жовківського монастиря о. Тома Кушка, ЧСВВ. А дівчата в барвистих українських вишиванках вручили високому гостю пишний коровай на вишиваному рушнику.

В храмі Пресвятого Серця Христового торжественну Архиєрейську Святу Літургію відправляв Апостольський Нунцій Микола Етерович, а співслужили його секретар о. Микола Джуджар та Протоігумен о. Теодозій Янків, ЧСВВ.

У своїй проповіді Апостольський Нунцій висловив щирі вітання всім присутнім і слова вдячності отцям Василіянам за велику пасторальну працю, відзначив Жовкву, як важливий духовний осередок отців Василіян, друкарню, в якій друкувалось багато релігійної літератури. Поряд з тим він згадав про тяжкі часи переслідувань УГКЦ, вірність багатьох священиків і мирян Церкві і Апостольському Престолу.

— *Багато християн,* — сказав він, — *воліли вмерти, ніж відректися Бога і Греко-Католицької Церкви. Сьогодні ми віддаємо шану*

На світлині: У Жовківському храмі Апостольський Нунцій, його секретар Микола Джуджар і Протоігумен о. Теодозій Янків, ЧСВВ.

Богу за велике свідчення християнського героїзму багатьох наших братів земляків, які своєю кров'ю освятили цю благословенну землю. Зокрема, складаємо подяку християнським родинам, які зуміли передати віру новим поколінням, зберегли вірність Богові, Католицькій Церкві.

— Уповаймо на заступництво Пресвятої Богородиці — Матері Ісуса і нашої Матері, — наголосив Апостольський Нунцій Микола Етерович. *— Матір Божа дуже почитається в Україні, зокрема у Жовкві. Нехай вона провадить нас до свого Сина — Ісуса Христа. – На завершення проповіді він побажав усім вірним по-християнськи відсвяткувати Великий ювілей — 2000-ліття Різдва Христового.*

З словом щирих вітань до Преосвященнішого Архиєпископа Миколи Етеровича звернувся отець-ігумен Жовківського монастиря Тома Кушка. Він подарував високому гостю ікону Матері Божої — заступниці всіх християн.

Під склепінням величного храму Пресвятого Серця Христового линуло тисячоголосе "Многая літа". Апостольський Нунцій передав всім присутнім вітання від Святійшого Отця — Папи Римського і уділив всім вірним Апостольське благословення.

У своєму слові — подяці Апостольському Нунцію Протоігумен о. Теодозій Янків, ЧСВВ висловив побажання від імені отців, братів і мирян, що радо хотіли б вітати на українській землі Святійшого Отця Івана Павла II.

Апостольський Нунцій взяв участь також у празничному святкуванні у церкві св. Андрія у Львові 13 грудня. Тут вручили письмове запрошення Святійшому Отцеві відвідати Україну і Львів, яке підписали майже 13 тисяч вірних. Архиєпископ Микола Етерович, провів цікаві зустрічі з священиками, братами, настоятелями монастирів Василіянського Чину, з студентами Золочівського монастиря, викладачами та студентами Львівського національного університету та з представниками інтелігенції Львова.

Ольга КРАК

* * *

Промова Монсиньйора Миколи Етеровича, Апостольського Нунція в Україні до отців і братів Василіянського Чину

(ЛЬВІВ, 14 ГРУДНЯ 1999)

Дорогі брати в Христі!

Щиросердечно дякую о. Теодозієві Янківу, Провінційному Настоятелеві за можливість зустрітися з отцями-настоятелями Василіянського Чину в Україні. Мені приємно разом з вами молитися і роздумувати над нашим спільним служінням для Божої Церкви в Україні.

Сердечно поздоровляю усіх отців та братів, членів цього заслуженого Чину словами Святого Павла: *"Сам же Бог миру нехай освятить вас цілковито, і нехай уся наша істота – дух і душа, тіло – будуть збережені без плями на прихід Господа нашого Ісуса Христа" (1 Сол 5, 23).*

Дорогі брати, слова Апостола народів звернені на суттєвий аспект християнського життя, яке полягає у єдності з Христом, щоб через Нього увійти до таємниці Триєдиного Бога, щоб заздалегідь могти виконати вже на землі те, що вповні буде виповнене у славі небесній.

На світлині: Апостольський Нунцій в Україні Микола Етерович

Покликання до святості є універсальним. Ця правда була дуже чітко сформульована на Другому Ватиканському Соборі, зокрема у п'ятому розділі Догматичної Конституції "Світло народів". Усі християни покликані до того, щоб в умовах їхнього життя осягнути святість. Тим більше, цей заклик стосується монахів та монахинь, які через обіти прилюдно зобов'язалися наслідувати Христа у чистоті, убожестві та послусі. Ці обіти є мовби три дороги, що ведуть до одинокої мети: осягнення святості, щоб могти вести до неї інших.

Господь нам дав багато засобів, щоб зростати у святості. У св. Тайні хрещення ми стали Його дітьми. Пізніше Він подав нам інші ласки, через прийняття інших Святих Тайн, які нас супроводжують впродовж земного життя.

Усі **Святі Тайни** в певний спосіб підпорядковані Євхаристії. Вона повинна бути центром нашого життя. Свята Літургія, жертва Ісуса Христа та бенкет, до якого нас Господь запрошує, є невичерпним джерелом ласки, так само як ним є сам Ісус. Увесь ваш день, усі ваші почини повинні бути в злуці з Хлібом життя, який ламається, щоб ви та увесь світ, могли жити життям у повноті, щоб мали життя вічне.

Для цієї мети, для Святої Літургії є підпорядковані наші молитви та наші набоженства: благословення Найсвятішими Тайнами, почитання Пресвятого Серця Ісуса та Марії, розважання, духовні вправи, перші п'ятниці і суботи місяця, Хресна дорога, вервиця. Ці молитви та набоженства набирають дійсної цінності у світлі Євхаристії. Завдяки розумній пасторальній діяльності вони можуть бути відповідною підготовкою до Євхаристійної Жертви. З іншого боку, через ці набоженства та молитви можна підкреслити один з аспектів Св. Тайни Євхаристії, дуже важливий з духовної точки зору.

Спожившись Хліб життя, ви будете готові посвятитися пасторальній діяльності. Зрозуміло, що потрібно вивчати соціологічний стан осіб, довірених вашій пасторальній опіці, застосовувати актуальні та модерні засоби катехизації, бути відкритими для діалогу та духовного проводу. Одначе ця діяльність повинна випливати з вашого духовного багатства, як наслідку дарів, що їх ви отримали від Господа та виплекали у молитві, в розважанні та у братній любові. Тільки так ваші монастирі і ваші парафії будуть центрами живої духовності.

Ваше служіння є еклезіальне. Ви, як члени інших Чинів та Згромаджень, є живою частиною Католицької Церкви східного обряду. З вашою харизмою та духовністю ви покликані збагачувати Католицьку Церкву. Отже, важливим є залишитися тим живим та плодоносним деревом в саді нашої матері Церкви. Для цього потрібно співпрацювати з єпархіальним єпископом там, де ви виконуєте пасторальну діяльність; співпрацювати із священством. Зрозуміло, що як монахи, ви повинні у особливий спосіб бути з'єднані з єпископом Риму та виконувати його інструкції і напоумлення. В такий спосіб ви зробите важливий внесок для духовного зросту УГКЦ. Послідовно уся католицька Церква обох обрядів Української держави отримає чисельні благодаті.

В дусі еклезіальної єдності отці Василіяни покликані поширювати слово і дух Другого Ватиканського Собору, як в країнах, що були за залізною завісою, так і в Україні.

Йдеться тут про еклезіальне застосування документів цього Собору, так як це робить Святійший Отець Іван Павло II. Застосування Соборових постанов є однією з провідних ліній Його Понтифікату. Отці Василіяни спроможні передати вірним автентичну доктрину Собору, а не тільки другорядні та полемічні аспекти, як це сталося в деяких країнах.

Ще інше завдання, яке Церква очікує від вас – **це катехизація вірних, зокрема молоді**. Вони є майбутнім Церкви та народу. Для них потрібно докласти зусиль й енергії, працюючи з їхніми родинами та соціальними інституціями, зокрема з школами. Господь не забуде поблагословити ваше служіння, як численними покликан-

нями, так і присутністю у багатьох християнських родинах, що є гарантом кращого майбутнього Церкви та усього суспільства.

Ми живемо в особливий час, коли Господь хоче обдарувати нас великим дарами та ласками. Ми наближаємося до Різдва Христового, що веде нас до Великого ювілею.

Незабаром Святійший Отець відкриє святі двері у базиліці св. Петра у Римі. Ювілейний рік повинен бути для усіх нас спеціальним часом поглиблення християнського життя. Усі заходи, які будуть організовані на парафіальному, єпархіальному, національному чи вселенському рівні, повинні бути скеровані до цієї мети. З відновленим духом у християнському житті ми зможемо з радістю, довір'ям до Господа, переступити поріг третього тисячоліття християнства.

2 лютого 2000 року, на свято Стрітення Господа нашого Ісуса Христа (за Григоріанським стилем), в Римі відбудеться ювілей богопосвяченого життя.

В кожному разі, *"ось слушна хвилина, ось час і день спасіння" (2 Кор 6, 2)*. Мої найкращі побажання для вас, щоб наступний рік був повний ласки для вас; для молодих і старших осіб, яким ви надаєте духовну обслугу; для тих, що читають ваші публікації, для всіх тих, хто *"бачачи ваші добрі діла, віддають славу Богу Отцю нашому, що є на небі" (пор. Мт 5, 16).*

ПРАЗНИК СВ. ЙОСАФАТА У ВІЛЬНЮСІ

В монастирі св. Трійці, де започаткував свій монаший подвиг, а опісля був ігуменом св. Йосафат Кунцевич, вже кілька літ моляться і працюють отці Василіяни. Спільноту очолює о. Павло Яхимець, ЧСВВ.

13 листопада 1999 року зранку прибув у Вільнюс до цього древнього василіянського монастиря о. Протоігумен Теодозій Янків, ЧСВВ. Приїхав не тільки на храмове свято, а також, щоб відбути канонічну візитацію цього монастиря. Того ж дня він відправив Божественну Літургію в Остробрамській каплиці, яка славиться чудотворною іконою Божої Матері. На Службі Божій були присутні українці, литовці, а також поляки. Під час св. Літургії співали брати Василіяни й сестри Пресвятої Родини з Естонії.

Також був присутній єпископ Римо-Католицької Церкви Йонас Борот. До вірних були виголошені дві проповіді: на українській мові о. Теодозієм Янківим, ЧСВВ, на литовській - єпископом Йонасом Боротом. На Службі Божій була молодь із Каунаса і Йонови під проводом директора української неділльної школи п. Тетяни Лесовської. Багато людей приступило до св. Сповіді і св. Причастя. В кінці Служби Божої професійний хор привітав і побажав о. Протоігумену своїм чудовим співом многоліття. На завершення Святої Літургії було уділено вірним благословення і повний відпуст.

бр. Андріян САВЧИН, ЧСВВ

ПОГЛЯД У МИНУЛЕ

2000-літній ювілей християнства є для нас епохальною подією. Він спонукає не лише призадуматися над нашим майбуттям, а й поглянути у минуле, тобто прослідкувати за розвитком Вселенської (Католицької) Церкви. Нижче подана публікація ще раз нагадає обізнаним читачам про основні події з історії християнства, а тим, що навіть поверхово не ознайомлені з цією історією, допоможе її пізнати. При цьому ми використали книгу о. В. Зінька, ЧСВВ "Історія Церкви", "Нарис історії Вселенської Церкви" владики Івана Хоми та інші праці.

У час приходу Ісуса Христа у світі були поширеними дві основні релігії — юдейська та поганська. В основі першої лежало визнання одного правдивого Бога — "Ягве". Духовними наставниками євреїв були фарисеї та садукеї, відомі своїм лицемірством та фальшивістю. Погани поклонялися божкам, ведучи розпусне життя. Отже, світ потребував направду Спасителя, який би докорінним чином змінив моральні основи людства і об'явив повну істину про Бога. Ним став Ісус Христос. Зі всіх чотирьох Євангелій ми черпаємо відомості про Його життя та науку. Божественний Спаситель залишив нам дві основні заповіді любові до Бога та ближнього. Він мав своїх численних послідовників — апостолів, які поширили Його вчення по цілому світі у перших століттях. Господь св. апостолові Петрові доручив керувати Церквою.

У даній статті ми візьмемо за основу поділ на три доби: перша — *Церква і поганська культура;* друга — *Церква та європейська цивілізація* і остання — *християнство та новітні часи.*

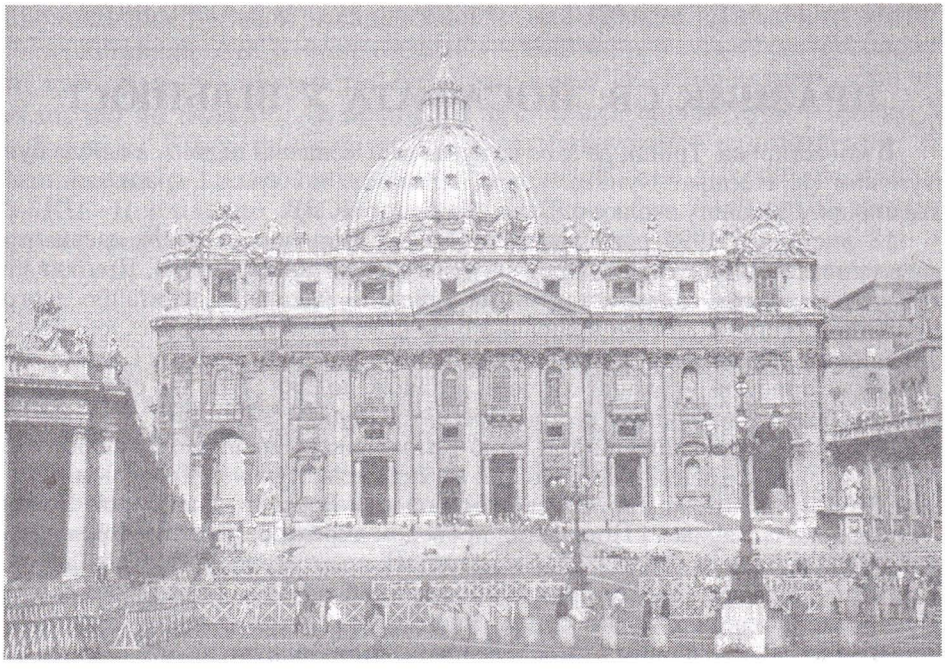

На світлині: собор св. ап Петра у Римі, у якому знаходиться його гріб.

Покликання апостолів

Коротко розглянемо першу добу — 1-3 століття.

Головними осередками християнства у перших віках були Єрусалим, що лежав на перехресті шляхів з Азії до Африки, Рим, столиця Сирії — Антіохія, м. Олександрія у Єгипті, Афіни — духовна столиця стародавнього світу, Коринт та інші.

Книжники і фарисеї були вороже налаштовані щодо християн і цю ненависть вони посіяли серед більшості євреїв. Першим мучеником за Христову віру став архидиякон Стефан, пізніше — всі апостоли, крім Івана Богослова. Відомим у той період є навернення Савла (згодом св. Павла, великого проповідника й християнського публіциста), описане у Діяннях апостолів. Собор апостолів у 50 році заклав основи для діяльності цілої Церкви. Не менш сильним противником християнства стала Римська імперія, у якій панувало поганство. Не меншу загрозу становив елінізм — поєднання грецького елементу зі східним.

Доба кривавих переслідувань християн тривала понад 250 років. До 180 року після Р.Х. гоніння стосувалося поодиноких осіб, а не християнства, зорганізованого у Церкву. У тому періоді одними з найжорстокіших імператорів були Нерон та Доміціян. У III ст. відбувалися несистематичні переслідування. Згідно зі св. Августином, загалом було десять важких переслідувань тих, що визнавали Христа. Останнє за імператора Діоклеціана спрямоване проти Церкви загалом. У таких умовах християни потайки збиралися у катакомбах — довгих коридорах підземних цвинтарів, де правилися богослужіння.

4 століття

Воно принесло полегшення для віруючих християн — імператор Констянтин 313 р. видав едикт, згідно з яким християнство було визнано релігією.

394 року християнству надано права офіційної державної релігії. Виникали облудні вчення, що суперечили правдивій науці Церкви, відомі як єресі. Спершу поширювалося вчення гностиків, засновником якого був Симон Волхв. Згодом фанатичним завзяттям відзначалися секти монтаністів, маніхейців, аріанів (4 ст.). Аріанська єресь була засуджена на Нікейському Соборі (325 р.), який відомий ще тим, що на ньому прийнято Символ віри (молитва "Вірую"). Оборонцями правдивої християнської науки стали освічені та побожні мужі, більш відомі як отці Церкви. Вони були речниками церковної традиції і науки.

На християнському Сході світилами Церкви у 4 столітті стали св. Атанасій Олександрійський, св. Василій Великий, св. Григорій Назіянський, св. Іван Золотоустий.

Світилами християнського Заходу у 4 ст. були св.Амброзій Медіоланський, св.Августин Гіпонський, св.Єронім та багато інших.

Вже з перших років свого існування Христова Церква потребувала спільного вирішення нагальних проблем і узгодження доктринальних питань. Над цим працювали спільні зібрання владик Церкви – собори. Після Нікейського, у 381 році у

Царгороді відбувся другий Собор, наступні - у 431, 451, 553 та 680 роках. Усі вони мали вирішальний вплив на утвердження католицької віри у всьому світі.

У перших століттях зароджувалося монашество. На Сході його законодавцем став св.Пахомій, а творцем та організатором – св.Василій Великий. Християнський Захід прославився чернечим подвигом св.Венедикта з Нурсії, відомим і до нині залишається його правило: "Ога et labora" ("Молися і працюй").

5-8 століття

У Європі розпочинається поступова християнізація народів – германців, що зруйнували могутню Римську імперію, франків, ірландців, англійців та ін.

9 століття

Слов'янські племена теж потребували голошення св.Євангелія. Завдяки своїй релігійно-культурній праці у Моравії (нині – Чехія) та у інших слов'янських землях відомими стають два св.брати Кирило і Методій. Апостолом серед чехів був св.Войтіх. Болгарія прийняла християнство за царя Бориса (864 р.), а Сербія за візантійського імператора Василія І. Згідно з деякими гіпотезами, християнство на наших землях зародилося ще у 1 ст. завдяки проповідуванню Божого Слова св.ап.Андрієм Первозванним. 988 рік став для Русі-України визначальним - за князя Володимира вона прийняла християнство.

Друга доба – середньовічна

Головною її ознакою в історії християнства є вплив Римських Архиєреїв. Згідно з наукою Вселенської Церкви, Папа вважається її видимим головою та наслідником св.ап.Петра. Папська держава як повноцінне територіальне утворення зародилася у 8 ст. за франкського короля Пепина Малого. Іншим головним чинником цієї доби були імператори. Вважалося, що Папа є духовним, а імператор світським володарем християнської сім'ї народів.

11-13 століття

У цю добу виникали протистояння між духовною і світською владою. Так, у 1076 році з'явилися суперечності між Папою Григорієм 7 та німецьким імператором Генріхом 4. Згодом німецький володар Фрідріх Барбаросса прагнув керувати Папою і обмежити його владу. Загалом такі протистояння принесли багато лиха, але вберегли Захід перед цезаропапізмом.*

1054 рік суттєво вплинув на увесь подальший розвиток християнства. Царгородський патріарх Керуларій розірвав зв'язки з Римом і тим самим відбувся поділ на західне і східне християнство. Останнє і до сьогодні не відновило зв'язки з Апостольською столицею, тому його представників іменують нез'єдиненими.

Релігійне піднесення, що мало місце у ту пору, а також бажання оборонити Палестину (Святу Землю) від мусульманської навали, були основними причинами хрестоносних походів, яких історики нараховують сім протягом 11-13 ст. Зароджуються лицарські ордени – св.Івана з Єрусалима, темплярії, німецько-тевтонські та ін. Також набувають розквіту жебручі монаші Чини – Францішкани, Домініканы, Кармеліти. На християнському Сході відомою стає Атонська гора.

14-15 століття

Наприкінці 13 ст. Римські Архиєреї втрачають свій давній вплив на суспільство. Починаючи від Климента 5, архиєпископа Ліону, усі наступні шість Пап керували Церквою з Франції і перебували під впливом місцевих королів. Це є одна з найсумніших сторінок в історії Вселенської Церкви. Лише у 1417 році Папа Мартин 5 у Римі здобув авторитет наслідника св.ап.Петра, втрачений у згаданий період. Проте Христова Церква мала і світлі сторінки – спершу на Латеранському (1215), а згодом на Флорентійському (1439) соборах зроблено спробу злучити знову в одне стадо дві розділені вітки християнства – католиків і нез'єдинених.

Ігор СКЛЕНАР

*цезаропапізм – бажання світської влади мати також і духовну, що у новіших часах мало місце у тих країнах, де домінуючу роль відігравало православ'я.

МІСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ОТЦІВ ВАСИЛІЯН

У грудні 1999 року відбулися численні святі місії з нагоди 2000-ліття християнства. Трьохденні реколекції *у Славському деканаті Самбірсько-Дрогобицької єпархії* проводили такі отці ЧСВВ: о. Маркіян Гітюк (с. Волосянка і с. Ялинувате), о. Назарій Лех (с. Терновка, с. Кальне, с. Опорець, с. Хащовання).

У Сколівському деканаті — о. Василь Зінько, о. Тома Кушка (смт. Сколе), о. Дам'ян Кастран (смт. В. Синьовидне і с. Орів), о. Василь Тучапець (с. Підгородці і с. Корчин), о. Никифор Донченко (с. Гребенів), о. Юстин Мидзка (с. Н. Синьовидне і с. Труханів), о. С. Попадюк (с. Крушельниця).

У Тухольківському деканаті Самбірсько-Дрогобицької єпархії – о. Михайло Лучків (с. Плав'є і с. Тухолька), о. Вінкентій Яніцький (с. Козьова і с. Сможе), о. Йосиф Холод (с. Орява, с. Головецько), о. Рафаїл Стефурак (с. Довжки і с. Жупани), о. Юстин Мидзка (с. Верхнячка).

У Отинійському деканаті Коломийсько-Чернівецької єпархії – о. Атаназій Чейпиш (с. Торговиця і с. Коршів), о. Іван Корінець (с. Слобідка).

У Тлумачі і Стримбі – св. місії

У м. Тлумач (Коломийсько-Чернівецька єпархія) з 5 по 12 грудня відбулися св. місії. Тому 5 років місійну працю тут вперше проводив о. Мартин Хабурський, ЧСВВ. Цього разу Боже Слово проповідував о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ разом з о. Іваном Возняком, ЧСВВ та о. мітратом Мироном Михайлишиним з Польщі. На місіях ревно трудилися також сестри Служебниці НДМ Селіна Слобода і Павла Бабій. Вони навчали молодь і дітей у церкві та школі, гімназії, училищі, а також зустрічалися з хворими та медперсоналом у місцевій лікарні.

Незабутнім залишиться у пам'яті жителів Тлумача день 10 грудня, коли вулицями міста пролягала Хресна дорога. Із свічками у руках дев'ять греко-католицьких священиків на чолі з о. деканом Володимиром Війтишиним і п'ять православних священиків (УАПЦ), яких очолював о. декан Василь Стадник, а з ними біля півтора тисячі вірних різних конфесій проходили, співаючи пісні і проказуючи молитви за єдність Церкви в Україні. Отці-місіонери Йосафат і Мирон виголошували змістовні проповіді на кожній із 14 стацій Хресної дороги.

У с. Стримба біля м. Надвірна (Коломийсько-Чернівецької єпархії) відбулися св. місії з 19 по 26 грудня, які проводив о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ. У місійній праці допомагали о. Юрій Савчук і сестри Василіянки Єроніма та Марія-Любов. Крім наук у храмі св. Миколая, Слово Боже голосилося у ліцеї, технікумі, школі та садочку. Традиційно проведено у п'ятницю ввечері Хресну дорогу.

Св. місія завершилася Архиєрейською Службою Божою, яку відправив єпископ-ординарій Коломийсько-Чернівецький Кир Павло Василик.

ЛИЦАРІ СВЯТОГО ЙОСАФАТА

В останню неділю листопада минулого року у селищі Делятині (Коломийсько-Чернівецька єпархія) відбулися св. місії, що їх проводив автор цих рядків та сотрудник Всеч. о. Петро Голіней. Допомагали сестри Йосафатки Єлизавета і Миколая. Місія почалася наукою про боротьбу св. Архангела Михаїла з темними силами, бо саме випало його свято. У такому тоні тривали усі решта місійних наук.

Сьогодні на землі продовжуємо справу св. Михайла та добрих його товаришів, які з гаслом "Хто як Бог!" перемогли лукавого. Науки були про духовну боротьбу з нечистими силами та про спосіб її ведення.

Була наука і про важливість святих Тайн. Вони є надійними засобами Божої ласки, без якої нема надприродного життя і спасення.

Останній день місій було присвяченно св. Йосафатові та Пресвятій Богородиці, у селі храм іменований Її Різдвом ще з сімнадцятого століття. Громада вже будує недалеко ще нову мурована церкву.

Статтю ми назвали "Лицарі св. Йосафата" через те, що при церкві смт. Делятин не тільки існує Апостольство молитви, але й засновано братство юнаків, покровителем якого є св. Йосафат. Перших десять молодців прирекли служити у цьому братстві та прийняли ленти з написом "Братство св. Йосафата". Було приємно дивитися на цих наших хлопців, які прирекли по-християнськи прожити свої юні літа та стали співробітниками місцевої церкви. Дай Боже, щоб кожна наша церковна громада мала таке братство. Св. місія закінчилася переданням під покров Пресвятої Богородиці цієї парафії.

Місцеві отці – всеч. о. парох Богдан Іванюк та сотрудник Всеч. о. Петро Голіней – доклали багато старань, щоб місія пройшла якнайкраще. У суботу ввечері закінченням місії був незабутній похід зі свічками. Отець-місіонер дякує усім родинам, що прийняли і забезпечили належні умови.

о. Василь ЗІНЬКО,ЧСВВ

ШАНОВНА РЕДАКЦІЄ!

Складаю найщирішу подяку Найсвятішому Серцю Ісуса і Непорочному Серцю Марії за отримання праці після довгого періоду безробіття. Дев'ятниця до св. Юди Тадея була щиро відмовлена і милосердний Господь завдяки заступництву цього Святого допоміг мені.

Зеновія К.,
м. Дрогобич

60-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ СЕКЦІЇ ВАТИКАНСЬКОГО РАДІО

Радіо Ватикан засноване 1931 року. Нині має чотири десятки мовних секцій. РВ – це радіо Папи, офіційні матеріали Апостольської столиці. Українська секція почала діяти від 14 грудня 1939 року на прохання Митрополита Андрея Шептицького. Після окупації червоною армією Західної України і наступу войовничого атеїзму він звернувся до Папи Пія XII, щоби розпочати передачі "Радіо Ватикан" також українською мовою і таким чином в умовах закритих кордонів і цілковитої ізоляції в єдиний спосіб зберегти зв'язок з Апостольським престолом, а, отже, й католицьку віру.

Загальне керівництво Ватиканським радіо здійснюють отці Єзуїти. Вони доручили керівництво Українською секцією отцям Василіянам. Першим керівником було призначено о. Михайла Ваврика, ЧСВВ. Першим диктором був тодішній студент богослов'я, пізніше владика Крижевацької єпархії Гавриїл Букатко. Керівниками Української редакції були отці Василіяни Микола Когут, Ісидор Патрило, Володимир Ковалик, Мелетій Войнар, Атаназій Великий, Родіон Головацький, Климентій Корчагін, тепер – о. Августин Тенета. Тривалий час редакторами є сестра Служебниця Лідія Короткова,

На світлині: о. Віталій Дуткевич, ЧСВВ з учасниками ювілейної виставки.

відома під псевдонімом сестра Ірина, пані Тетяна Шуфлин (псевдонім – Ксенія Веоховинець) та ін.

Цікаво, що свого часу виступав по радіо Ватикан кардинал Мирослав Іван Любачівський. Він часто проповідував і відправляв Служби Божі на радіостанції. Багато літ праці на радіо віддав нинішній єпископ-ординарій Івано-Франківський Кир Софрон Мудрий, ЧСВВ, котрий був одним з провідних проповідників Української секції РВ. Досі в програмах Ватиканського радіо чути голос Секретаря Конгрегації Східних Церков Архиєпископа Мирослава Марусина, без проповідей якого важко уявити діяльність редакції. Український відділ ВР пройшов шлях розвитку від півгодинної передачі на тиждень до щоденних програм. Нині передачі виходять вранці та увечері і по святах.

Радіо Ватикан українською мовою передає програми релігійного, інформаційного та культурного змісту, про діяльність та повчання Папи й Апостольської столиці, про життя Католицької Церкви у світі, про події українського церковного життя, релігійно-освітні програми. Зокрема, пояснення Святого Письма та Святих Тайн, віровчення, питань моралі, етики, соціальної доктрини та історії Церкви, передачі для батьків, хворих, мирян, для дітей та молоді, розповіді про Апостольські подорожі Папи, про українських святих. Також виходять в ефір святкові програми, приурочені до церковних празників та визначних дат – підготовка до Ювілею 2000 року, бесіди, репортажі, хроніки, інтерв'ю, огляди, молитовні наміри, а також концерти духовної музики, відправи молебнів, акафістів, Божественна Літургія у неділі і свята. Останніми роками українські програми Ватиканського радіо поповнили добірки оперативних повідомлень, репортажі та інтерв'ю, які готуються безпосередньо в Україні. На адресу Української секції щодня надходять сотні листів з усього світу, передовсім з України. В свою чергу, за часів підпілля УГКЦ, працівники редакції надіслали в Україну чимало релігійної літератури.

Виставка в Бібліотеці діаспорної літератури підготовлена спільними зусиллями співробітників Української секції Радіо Ватикан, Клубу української греко-католицької інтелігенції у Львові та працівників бібліотеки.

Кость ЧАВАГА

Від редакції: ***привітання і найкращі побажання з нагоди 60-ліття української секції Ватиканського радіо висловили Папа Іван Павло II, Апостольський Нунцій в Україні Микола Етерович, єпископ-ординарій Івано-Франківський Софрон Мудрий, ЧСВВ, єпископ Харківський і Полтавський УАПЦ Ігор Ісіченко. Привітав з ювілеєм Українську секцію навіть Священний Синод Російської Православної Церкви.***

Редакція "Місіонаря" бажає працівникам цієї секції і надалі плідно працювати у третьому тисячолітті, поширюючи Боже Слово і науку Вселенської Церкви як в Україні, так і на поселеннях.

БОГОПОСВЯЧЕНЕ ЖИТТЯ СЕСТЕР "МІЛЕС ЄЗУ"

За Божим Провидінням, у нас в Україні, почали діяти різні монаші Чини і Згромадження. Кожне з них має свою харизму, свій напрямок духовної діяльності. Серед них одним з наймолодших Згромаджень, які почали діяти у Львові (мають, як чоловічу так жіночу вітку) є "Мілес Єзу" ("Воїнство Ісуса"). Це Згромадження для світських людей, які посвячуються служінню Богу, або як його ще називають "Мирянський інститут богопосвяченого життя". Важливим їх завданням є працювати у світі на славу Божу і добра Церкви, займатись належним християнським вихованням молоді, допомагати бідним, потребуючим тощо. Адже в наш час дуже потрібно доброго християнського вчителя, лікаря, науковця.

Сестри Згромадження "Мілес Єзу" мають свої монастирі, складають обіти Господеві, відрізняються від інших жіночих монаших Згромаджень лише тим, що не носять габітів, а ходять в звичайному світському одязі. Такі спільноти вже створені у 14 країнах світу. Перші з них були засновані в Америці, а тепер є вже і в Україні. Засновником Згромадження "Мілес Єзу" є о. Альфонс Марія Дюран (осідок його є тепер в Римі). Настоятелькою цього Згромадження в Україні є с. Патриція Худок з Америки. Вона приїхала в Україну разом з с. Терезою Стаб. Сестри розпочали діяльність щодо заснування монастиря у Львові, розвитку духовної праці. Сестра Тереза народилась і виросла неподалік від Чікаго. Згодом закінчила

На світлині: Сестри "Мілес Єзу" ("Воїнство Ісуса") під час зустрічі з молоддю.

На світлині: сестри "Мілес Єзу" в день хрестин Гражини зі Львова.

католицький університет в штаті Вірджинія (США), стала монахинею Згромадження "Мілес Єзу". Ще там, у далекій Америці, хотіла більше дізнатись про Україну, мріяла побувати тут. Продовжувала студії в Люблінському католицькому університеті, вивчала польську і українську мови. Тепер навчає дітей з України англійської мови.

– *Я рада,* – сказала с. Тереза, – *що за Божим Провидінням приїхала в Україну. Тут є велике поле для духовної праці наших сестер. Тепер поповнили нашу спільноту молоді монахині, які за покликом серця вирішили служити Богу, Церкві. Серед них с. Ольга Клуб з с. Добросина на Жовківщині. Тепер вона студіює в Римі. Сестри Оксана Скоропадська та Наталія Журавльова – студентки Люблінського католицького університету.*

Значна увага приділяється зараз членами спільноти "Мілес Єзу" роботі з дітьми та молоддю. Періодично з ними проводяться цікаві зустрічі, реколекції, духовні вечори та ін. В монастирській каплиці щоденно з дівчатами відмовляють вервиці, проводять духовні читання чи відправляють молебні до Пресвятої Богородиці, Ісуса Христа. Цікаві зустрічі з молоддю були проведені в с. Добросин на Жовківщині, в м. Тернополі, м. Броди та ін.

Одним із напрямів роботи Згромадження "Мілес Єзу" є опіка над дівчатами з багатодітних родин чи тими школярками, які мають певні проблеми в своїй родині (батьки не приділяють належної уваги навчанню і християнському вихованню дітей, зловживають алкоголем чи перебувають у складному матеріальному становищі).

З теплотою говорили сестри про одну із своїх вихованок – тринадцятирічну дівчинку Гражину зі Львова. Вона проживала в багатодітній родині, а згодом сестри "Мілес Єзу" взяли її на вихо-

вання в монастир. Тут, у монастирі, відбулась ще одна хвилююча подія в духовному житті дівчинки: вона прийняла Святу Тайну Хрещення і миропомазання.

Чимало зусиль спрямовують сестри цього Згромадження для духовної праці з дітьми і молоддю при церкві св. Йосафата, що на вул. Довбуша у Львові (там є осередок чоловічого Згромадження "Мілес Єзу"). Парохом цього храму є о. Роберт Ніколеті зі США. Він проводив змістовні реколекції для молоді, науки про св. Євхаристію, про молитву, про покликання до монашого стану, а також виголошував цікаві філософсько-богословські науки для студентської молоді.

– *Нелегкими були початки реставраційних робіт у храмі св. Йосафата,* – говорить с. Тереза, – *адже церква була дуже знищена, як і більшість греко-католицьких храмів в Україні. В роки сталінсько-більшовицького режиму з неї зробили склад. Отож, довелось по-суті реставрувати і відновлювати її наново. На наше прохання щодо надання допомоги у реставрації радо відгукнулась художник-реставратор п. Міла Міна зі США, яка безкоштовно відновлювала розписи храму, намалювала чудові ікони. Вона подбала також про те, щоб окремі фірми в Америці безкоштовно виділили для реставрації храму необхідні фарби. Великою радістю для всіх були Богослуження у красивому майстерно відновленому храмі.*

– *Наші сестри,* – *зазначає с. Тереса,* – *опікуються також їдальнею для бідних, яка є у Львові по вул. Краківській. Тепер в ній харчується понад 140 чоловік. Це одинокі перестарілі, члени багатодітних родин. Чимало зусиль доклали члени спільноти для того, щоб організувати по селах благодійний збір продуктів харчування, овочів для їдальні.*

Увечері в приміщенні їдальні практикуються зустрічі для молоді, молодих подруж, де зокрема проводиться велика акція щодо захисту життя, тобто проти абортів. Сестри "Мілес Єзу" проводять бесіди, духовні читання, демонструють відеофільми, а також турбуються про надання необхідної допомоги вагітним жінкам з малозабезпечених родин чи одиноким матерям щодо захисту життя ненародженої дитини. Згромадження керує товариством "За життя", організовує також зустрічі з дівчатами в школах, різних навчальних закладах.

Періодично сестри їздять в будинки-інтернати для перестарілих з духовними концертами.

Духовна праця сестер "Мілес Єзу" у Галичині набирає нового змісту. Вони намагаються нести до людей світло віри і любові. Особливо у ці радісні різдвяні дні Великого ювілею люди з чистими серцями, сповненими любові, зустріли новонародженого Дитятка Ісуса.

Ольга КРАК

ВЕРВИЦЯ В ЖИТТІ ХРИСТИЯНИНА

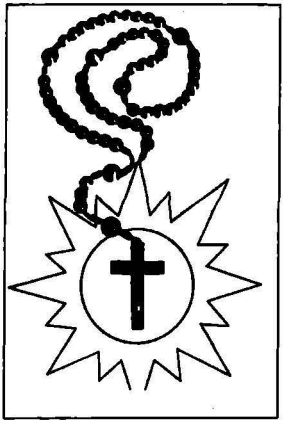

Розпочинаємо нову рубрику в нашому журналі – про важливість молитви на вервиці. В цих матеріалах ви ознайомитеся з історією вервиці і різними способами молитви, а також розважаннями над кожною десяткою вервиці і прикладами з життя.

Молитва на вервиці відома в цілому світі. Це улюблена молитва Діви Марії, це Вона нас просить молитися на вервиці, це Вона буде молитися з кожним із нас. Відкриймо наші серця для Бога через зв'язок з молитвою на вервиці. Вона скріпляє віру, допомагає подолати труднощі, дає силу у терпіннях, єднає ворогів, дає душі справжній мир.

Святійший Отець Іван Павло II про вервицю

"Вервиця є моєю щоденною і улюбленою молитвою. І мушу сказати, що є молитвою прекрасною в своїй простоті і глибині. В цій молитві повторюємо багато разів ті самі слова, які Діва Марія почула від Архангела і від своєї кревної Єлисавети. З тими словами лучиться ціла Церква. В тому самому часі наше серце може об'єднати в десятці вервиці всі почуття, які становлять життя одиниці, родини, Батьківщини, Церкви і народу. А в іншому випадку вервиця є молитвою до Марії і є нашою молитвою, яку відмовляємо з Марією. "Прошу вас, моліться на вервиці" – так наголошує Папа. До хворих Святійший Отець промовив: "Ви хворі і терплячі, не випускайте з рук вервиці! Молитва, оперта на терпіннях, є великою силою".

Історія молитви на вервиці

Звичай відмовляти окрему кількість молитов сягає давніх часів. Однак теперешній спосіб молитви на вервиці походить з 12 ст. Згідно з найдавнішими переданнями, Діва Марія об'явилася св. Домінікові і навчила його молитви на вервиці, вказала йому на те, як слід поширювати цю молитву. В 12-13 ст. появилися різні облудні науки, які Церква називає єресями, тому потрібно було навчати людей засадам правдивої віри.

(Продовження буде)

бр. Ігнатій МОСКАЛЮК, ЧСВВ

ВАСИЛІЯНСЬКОМУ ФОНДУ ДОПОМОГИ – ТРИ РОКИ

На початку березня 1997 р. поступили перші пожертвування у Василіянський Фонд Допомоги (ФВД). Це були перші паростки незвичного на той час починання. Мало хто вірив, що у таку скрутну годину хтось складатиме пожертви для розбудови василіянських місійних станиць на Великій Україні. Сталося диво: звідусіль відгукнулись добрі люди – справжні патріоти УГКЦ. З нагоди третьої річниці існування Фонду перш за все складаю глибоку вдячність усім, хто приклав руку і серце до цієї благородної справи.

На сьогоднішній день є 6168 жертводавців. Перш за все – з областей України: Львівської – 3837 (з самого тільки Львова – 1224), Івано-Франківської – 316, Тернопільської – 1453, Закарпатської – 91, Волинської – 27, Рівненської – 5, Дніпропетровської – 5, Сумської – 1, Херсонської – 53, Полтавської – 1, Миколаївської – 1, Запорізької – 4, Одеської – 3, Вінницької – 1, Кіровоградської – 2, Київської – 13, Республіки Крим – 2.

Є жертводавці і з-за кордону, а це свідчить, що Фонд став міжнародним. Зауважу, що нас підтримують не тільки українці, і не тільки миряни, але і духовні особи: Німеччина – 31, Канада – 4, Литва – 2, Естонія – 1, Молдавія – 3, Білорусія – 1, Росія – 5.

А ще є 273 анонімних жертводавці і 33 організації.

Хочу зазначити, що всі внески ми вчасно отримуємо, нічого не пропадає. Тут нам дуже допомагають Сестри Служебниці НДМ, Василіянки і ревнительки 3-го Чину. Як і було оголошено, так і виконується зобов'язання: в останню неділю місяця за наших шановних Добродіїв і в їх намірах відправляється у Крехівському монастирі Служба Божа. Хоч би була одна-єдина пожертва у Фонд, то цього вистачає, щоб бути записаним назавжди в Книгу жертводавців.

Куди ж іде ця допомога? Перш за все, на будову об'єкту, про який так багато вже писалося. Це – Київська церква і монастир. Але є ще інші місця, які отримують підтримку Василіянського Фонду. Це: монастир у Барі (Вінницька область), місійні станиці (доми) в Покотилівці (Харківщина), Ялті, Дніпропетровську, монастир і церква у Володимир-Волинському і Луцьку, монастирі на Закарпатті (Малий Березний і Бороняво). Як бачимо, Впр. о. Протоігумен Теодозій Янків має кому розділяти, хоч невелику, але все ж таки допомогу.

Вірю, що Боже Провидіння поблагословить подальший розвиток, і всіх, хто його підтримує, заохочує інших, поєднує милостиню з молитвою.

Вельмишановні наші Добродії! Користаючи з нагоди, сердечно вітаю Вас з Різдвяними святами, з Новим Роком. Хай він буде для нас щедротним, сонячним, благословенним. Здоров'я Вам і радості!

З молитвою
о. Василь МЕНДРУНЬ, ЧСВВ,
секретар Василіянського Фонду допомоги

СЕРЦЕ, ЗІГРІТЕ ДОБРОМ

В хаті тиша. Ось зник вже сонячний промінь, що проникав крізь обмерзлі шибки невеликого вікна до хатини. Наступили вечірні сутінки. Надходив Святий вечір. На ліжку лежала хвора одинока жінка, поруч – стіл, на якому розставлені страви до Святої вечері. Їх принесла добродійка з "Карітасу".

А Марію знову охопив смуток самотності. У вухах її ще дзвенів милозвучний голос добродійки з щирими побажаннями на Різдвяні свята.

А сама роздумує: "Ну й добра душа! Не забуває ніколи за мене. Хай їй Бог заплатить сторицею".

Вона поглянула у вікно. Темніло надворі, темніло в хаті, а на душі стало тепліше. Сьогодні Святий вечір.

"Чи зайде хто до хати, чи потішить добрим словом, – думає Марія. – Адже ж на світі є багато добрих людей. Хвороба не давала змоги піднятись. Та що вдієш. Надія лише на Бога. Минув ще один рік. Він був важкий, але дякую тобі, Боже, що я знесла терпіння, які Ти даєш мені, і знову дочекалась Різдвяних свят. Дочка деколи навідувалась з Вінниці, але в неї теж свої проблеми. А син? Він далеко, в Росії, і нелегко йому приїхати. Я не нарікаю, а молюсь за них. Дякую тобі, Боже, що дозволив мені висповідатись і дочці моїй, що покликала священика. Боже, як мені легко стало на душі, коли прийняла св. Причастя після св. Сповіді. А потім ще священик намастив мене святим єлеєм".

Марія піднялась, дотягнулась до свічки, що лежала на столі і засвітила її. Слабеньке блимаюче світло освітлило хату. Жінка звернула свій погляд на образ Матері Божої з Дитятком, що висів над її ліжком. Їй здалось в цю хвилину, що Мати Божа усміхається до неї. Вона приглядається краще, протирає свої очі. Це дійсно так. Що це? Чудо? На серці неабияка радість. А на руках Пречистої Діви маленький Ісус простягає свої рученята, немов би хоче її обняти. "Ісусе благословенний! Матінко Божа!" – шепочуть уста Марії молитву. Вона ще раз вдивляється в образ, але там лише намальовані Спаситель і Діва Марія. Жінка оперлася на подушку і почала вечерю із солодкої куті. На її очах блистіли сльози радості. Біля печі "виспівував" свою пісню-колядку маленький цвіркун.

А за вікном десь линула коляда з уст місцевих дітей.

о. Мелетій БАТІГ,ЧСВВ

СЛУЖІННЯ о.ЮРІЯ ПОТЕРЕЙКА, ЧНІ

У розмові із питомцями однієї духовної семінарії Святійший Отець запитав про прикмети Католицької Церкви. Один із питомців відповів: "Вона одна, свята, соборна і апостольська". "І має ще якусь прикмету?" – запитав Папа. І один із семінаристів додав: "І завжди переслідувана!" Усміхнувшись, Святійший Отець згодився із цим твердженням.

Протягом своєї історії зазнав багато переслідувань український народ і його Церква. Душпастирська праця наших священиків, монахів і монахинь у важких умовах підпілля серед християн українського і інших поневолених народів була постійною. Працювали вони у Середній Азії, Сибіру і на інших теренах колишнього СРСР. Згадаємо хоча б декількох із визначних місіонерів. Це підпільний владика із Закарпаття Олександр Хира, о. Антоній Станканинець, ЧСВВ, парох с. Рясна Руська о. Олексій Зарицький, Редемптористи о. Рудка і о. Юрій Потерейко. Про останнього розповімо детальніше.

Він народився 1914 року у м. Куликові біля Львова. В молодому віці вступив до ювенату отців Редемптористів, що на Збоїських, потім – на новіціят цього ж Чину у Голоско. Священичі свячення отримав у 1938 році. У 1948 році монастир був ліквідований і о. Юрій перевівся на світську роботу – став викладачем двох класичних мов у Львівському університеті ім. І. Франка. У 1950 році був арештований. Сім років концтаборів відбув на Уралі. Приїхавши у Галичину, одержав від органів КДБ ультиматум: за 24 години покинути її. Перед від'їздом із Галичини одержав листа із Алма-Ати від чоловіка, якого охрестив ще в ув'язненні. І за таких обставин ієромонах Юрій Потерейко, ЧНІ був змушений виїхати у Казахстан, де за дозволом Протоігумена отців Редемптористів Филимона Курчаби працював, як душпастир 30 років. Крім душпастирського служіння, виконував ще фізичну роботу – працював вантажником, кочегаром тощо, доки не був зареєстрований державною владою, як служитель релігійного культу для римо-католиків. Тоді він надавав духовну обслугу всім: як римо-католикам (німцям, полякам), так і грекокатоликам – українцям. Щоденно о 6-й або 7-й годині зранку правив Св. Літургію для німців та двох-трьох полячок. В його алма-атинській парафії нараховувалося біля 600 осіб, а в Душанбе – майже 1500. Він відвідував не тільки парафії біля Алма-Ати, його знали у Північному Казахстані, на лівобережжі і правобережжі Волги, у Саратовській і Волгоградській областях. І сьогодні на закладеному ним фундаменті розвивається Божа Цер-

ква. П'ять священиків і шість дівчат із його парафій пішли у монастир.

Пережив о. Юрій і тяжкі хвилини у парафії. Ось що він розповідав нам, декільком священикам у Львові, під час своєї відпустки. В кінці 70-их років його викликали в КГБ і запропонували для його "спокійного життя" як душпастиря підписати таку листівку: "Я N... обіцяю тісну співпрацю..." Отець Потерейко в неділю після Служби Божої прочитав перед усіма присутніми записку (копію послав в КГБ) такого змісту: "Я, священик Католицької Церкви, на підставі Церковного права не маю права вступати і співпрацювати з таємними організаціями, де б вони не були і які б цілі не переслідували. Тому чесно заявляю, що не можу двом панам одночасно служити. Тож відкрито заявляю про це, перед усіма. У таку добу це був сміливий вчинок о. Юрія.

Під час однієї з відпусток попросив його відвідати і висповідати українського політв'язня п. Ірину Сеник, яка після другого концтабору відбувала примусове заслання у Казахстані. І отець Юрій не відмовив, а уділив Тайну св. Сповіді патріотці нашого народу.

В 1989 році о. Потерейко повернувся до Тернополя, а пізніше, у 1992 році до Львова у редемптористський монастир св. Альфонса по вул. Замарстинівській, де і закінчив своє Богоугодне та ісповідницьке життя. Похований у Львові на цвинтарі Збиранка біля співбрата по Чину Найсвятішого Ізбавителя о. Івана Зуба.

о. Роман КАСПРИШИН,
парох УГКЦ смт. Рудно

НАМ ПИШУТЬ

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

Складаю щиру подяку Богові, Пречистій Дівi Марії і заступнику – св. апостолові Юді-Тадею за отримані ласки.

Доглядаючи хвору маму, я не мала можливості приділити належного часу своєму навчанню. Залишила все на Божу волю і виконувала той обов'язок, який був важливішим. Коли прийшов час здавати іспити і захищати дипломну роботу, я звернулась по допомогу до Господа, Його Пресвятої Матері і св. апостола Юди-Тадея. Таким чином, віднайшла у собі сили, що могла вивчити матеріал і успішно здати іспити, захистити дипломну роботу. До того ж стан моєї мами помітно покращав.

Наталя ДРОПА,
м. Львів

Різдвяне вітання з Люрду

Радіють всі християни,
Господь був і буде з нами –
З початку аж до кінця:
З нами Бог, співають зорі,
З нами Бог, хлюпоче море,
З нами Бог, кличе земля:
В небо лине коляда,
Про народження Христа.

Василь ПРИЙМА,
парох української
церкви у Люрді

Привітання з Крехова

Подаймо ближнім теплі руки,
Вклонімось нашому Христові!
Над світом - ювілейні звуки:
Двотисячний іде в любові.
І не судімо край в упадку –
Зростаймо в мудрості, потузі...

Ви чуєте дзвінку колядку? –
Це Крехів молиться за друзів.

о. Василь МЕНДРУНЬ, ЧСВВ

о. Василь МЕНДРУНЬ, ЧСВВ

НОВОРІЧНЕ ВІНШУВАННЯ

Сонце пропало, хоч плач.
Нічка розкинула плаЩ.
Іній, природа німа.
Грудень, а снігу немА.
Юрчик не спить, ще є час.
Що не кажіть – другий клаС!
Скоро Різдво. Не секрет –
має колядок букеТ
І віншувань. Знаю я:
Ними радіє землЯ.
Юрчик поважно читав:
Бог свого Сина послаВ...
Прикрі вітри, і зима.
Стайня на полі самА.
О, та вона нині – храм!..
Ангел з'явивсь пастушкаМ;
Сяєво зірних кульбаб;
хори з висот – бо не раБ
І не просте дитинча, –
світу заблисла свічА!
Він – наш Спаситель, авжеж!
Божа опіка – без меЖ!..
Ах не поможе й вода,
злиплись повіки – бідА.
Юрчик у сні на краю
чує Христове: „ЛюблЮ..."

РАПТОВА ПЕРЕМІНА МАРТИ

Марта повечеряла і відставила глечик на полицю. Ще ніколи у таку пору двір не був таким людним. До кухні увійшов Давид.

– Хто були ці люди? – запитала Марта.

– Чоловік з дружиною, шукали кімнату.

– Ти відправив їх своєю дорогою? – роздратовано спитала жінка.

– Навряд чи у Вифлеємі вони змогли б знайти інше місце.

– Ти ж не дозволив їм залишитися! Тут немає жодної вільної кімнати!

– Ні, я відправив їх у шопку.

– У шопку?!

– Але жінка вагітна. Вона потребує відпочинку та догляду. Я не міг їх прогнати! – виправдовувався Давид.

– Неймовірно! Ти дозволиш, щоб у нашій шопці та жінка народила дитину? А якщо щось станеться? Знаєш, у чиї двері постукають? Шопка якраз поруч! І замість того, щоб спокійно спати, серед ночі ми повинні вислуховувати дитячий плач!

– Ти б побачила очі того чоловіка, Марто..!

– А! Ти просто заздриш йому! – лютувала жінка.

– Марто! – крикнув на дружину Давид. Але жінка шпурнула у відро ганчірку для посуду і вийшла з кухні. Чоловік сумно похитав головою. За 8 років подружнього життя Марта так і не народила йому дитя. Це обпікало їй серце! На його очах весела безтурботна дівчина, яку колись він обрав собі за дружину, перетворилася у пригнічену злопам'ятну жінку... "За яку ж провину Господь карає нас?" – думав Давид. Чоловік прибрав у кухні, закрив вікна і перевірив двері...

Коли увійшов до кімнати, жінка вже спала або прикидалася, що спить. Втомлений чоловік закрив очі й відразу міцно заснув. Марта чула, як увійшов Давид, але не мала настрою вислуховувати його проповіді про те, що Господь таки змилосердиться і благословить їх. "Кожного дня Господь благословляє сотні людей, які цього не варті. У них народжуються діти! Лише подивитися на вулицю! На-

півголодні, вони жебрають і тиняються. Чому Господь дарує дітей людям, які не можуть чи не хочуть дбати про них? Тільки її одну Він забув!" – так темної ночі роздумувала Марта. І у таких роздумах заснула. Несподівано обличчя жінки торкнувся яскравий промінь, вона прокинулась. "Ще ж не світає? А надворі хтось говорить?"

Марта підбігла до вікна. Високо угорі сяяла зоря! Це була незвичайна зірка, подібної вона ще ніколи не бачила. Яскравіша за повний місяць! Видовженим променем зірка наче вказувала на землю, просто на шопку! А там, навколо, юрбилися пастушки, інші побожно склали на грудях руки... І раптом, на якусь мить, довкола запала цілковита свята тиша...

– Давиде! Прокидайся! – гукала жінка.

– Що діється?!

– Я ж відчувала: станеться щось незвичайне! Ти тільки подивись! Навколо нашої шопки збираються пастухи!

Чоловік підійшов до вікна.

– Не бачу жодної причини для хвилювання. Напевно, ці люди прийшли сюди, щоб побачити новонародженого.

– Чому пастухи йдуть до міста, щоб побачити дитя?

– Родичі, напевно. Поки там спокійно, і ніхто не заважає гостям, це не наша турбота. Повертайся до ліжка.

Марта і Давид знову міцно заснули, бо за день дуже втомилися.

...Дружина прокинулася з першими півнями. Над стріхою шопки виринали пурпурові й ніжно-фіалкові промені та тонули у срібному палаючому небі. Просто над головою чарівним сяйвом палахкотіла та ж незнана зоря.

Давид порався на кухні, розпалював вогонь. Марта взяла глеки й пішла до криниці. Але їй дуже хотілося заглянути у шопку. Пастушки вже розійшлися. Марта зазирнула до середини. Чоловік і дружина схилилися над яслами. А там лежало прекрасне Дитятко, дбайливо запеленане, на духмяному сіні... І вдивлялося у світ Божий широко розкритими ясними оченятами, але не плакало.

Марта ледь опанувала себе. "Вони повинні піти вже сьогодні!" – подумки твердила жінка.

– Мир вам! – привітався чоловік, коли помітив у дверях Марту.

– У мого чоловіка чуйне серце, і тому він дозволив вам переночувати. Тепер ви повинні залишити цей дім. Я впевнена, що родичі, які відвідували вас уночі, допоможуть знайти якесь місце, – мовила господиня.

– У нас тут нікого немає, – пояснив чоловік. – Я Йосиф, а це моя дружина Марія. Ми з Назарету.

– Що ж тоді робили тут ці пастухи?

– Вони прийшли, щоб побачити немовля.

– Чому?

Марія та Йосиф розгублено глянули одне на одного. Обличчя Марії, осяяне золотим ранковим променем, також випромінювало чудесне світло. Марта мимоволі відступила на бік, коли Марія взяла Дитя і підвелася.

– Це мій син, Ісус.

Марта не встигла отямитися, як вже пригортала миле Дитя. А воно посміхалося до неї, простягало крихітні рученята й торкалося щік. На очах у жінки забриніли сльози, бо теплом цього дотику огорнулася її душа.

"Чого б я тільки не зробила для тебе!" – шепотіла господиня дому.

– Нам нікуди іти, – тихо промовила Марія. Марта на мить відірвала погляд від дитини.

– Так, так, звісно! Ви можете залишитися! У мене немає власних дітей... Як щедро вас винагородив Господь!

– І тебе також. *Часом Бог благословляє нас у непередбачуваний спосіб. Лише потрібно зрозуміти Його благословення у своєму житті, та подякувати Творцеві за все, що маємо,* – такою була відповідь Марії.

Марта отямилася, коли вже входила у хату. Від цих благословенних слів плечі все ще схилялися у поклоні.

"Але що ж все-таки сталося? Він лише дитина! Нераз тримала на своїх руках дітей. Чому ж так співає її душа? Чому цей ранок такий славний?"

Марта вийшла на міську площу й наблизилася до криниці. Вона помітила хлопця років десяти та маленьке дівчатко поруч. Жінка бачила їх і раніше: діти жебрали біля базару...

– Іди-но сюди, хлопче! – покликала жінка. – Де ваші батьки?

– У нас нікого немає, – відповів хлопець.

– Де ж ви ночуєте?

– Де доведеться.

Їхні обличчя нагадали жінці немовля, той теплий ніжний дотик дитячих рук...

– Як вас звати?

– Я Марко, а це моя сестра Емілія.

– Ходіть, діти. Тепер у вас завжди буде дах над головою.

Марта наповнила глечики, вода аж вихлюпувалася на землю. Вона пам'ятала слова Марії та дякувала Богу за відчуту повноту життя.

Лінда АБЕЛЬ
З англійської переклала
Романна Антонюк

МІСІОНАР
ПРЕСВЯТОГО ІСУСОВОГО СЕРЦЯ

Український
католицький
часопис

Заснований у 1897 році
Засновники - Отці Василіяни

Реєстраційне свідоцтво
ЛВ-№109 від 9.03.1994

Головний редактор
о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

Редакційна колегія:
о. Дам'ян БОГУН, ЧСВВ,
о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ
о. Василь МЕНДРУНЬ, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

Літературний редактор
Ольга Крак
Літературне редагування та
коректура Ігоря Скленара
Комп'ютерна верстка
Ольги Кузьмич

Адреса редакції:
м. Львів, 290019,
вул. Б. Хмельницького, 36,
Святоонуфріївський
монастир ОО. Василіян
тел. 72-95-69

Підписано до друку 28.12.99 р.
Формат 70x100 1/16. Друк
офсетний. Папір друк. № 1. Умов.
друк. арк. 5,2. Умов. фарбо-відб.
5,7. Обл.-вид. арк. 5,0.
Зам. 77

Ціна договірна

Віддруковано з готових
діапозитивів у Жовківській
друкарні видавництва Отців
Василіян «Місіонер».
292310, Львівська обл.,
м. Жовква, вул. Василіянська, 8

© Журнал "Місіонар", 1999.

ЗМІСТ

Слово редактора 1
Намір Апостольства молитви на січень ... 2
Намір Апостольства молитви на лютий .. 3
о. Теодозій Янків, ЧСВВ
Вітання 5
Ольга Крак
Візит Апостольського Нунція до отців Василіян 6
Промова монсиньйора Миколи Етеровича, Апостольського Нунція в Україні 8
бр. Андріан Савчин, ЧСВВ
Празник св. Йосафата у Вільнюсі 11
Ігор Скленар
Погляд у минуле 12
Місійна діяльність отців Василіян 15
о. Василь Зінько, ЧСВВ
Лицарі св. Йосафата 16
Кость Чавага
60-ліття Української секції Ватиканського радіо 17
Ольга Крак
Богопосвячене життя сестер "Мілес Єзу"19
бр. Ігнатій Москалюк, ЧСВВ
Вервиця в житті християнина 22
о. Василь Мендрунь, ЧСВВ
Василіянському фонду допомоги – три роки 23
о. Мелетій Батіг, ЧСВВ
Серце, зігріте добром 24
о. Роман Каспришин
Служіння о. Юрія Потерейка, ЧНІ 25
Поетична сторінка 27
Лінда Абель
Раптова переміна Марти 29

На обкладинці: Різдво Христове

● Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
● Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

ЧАЙНВОРД "ПО ВСЬОМУ СВІТУ СТАЛАСЬ НОВИНА"

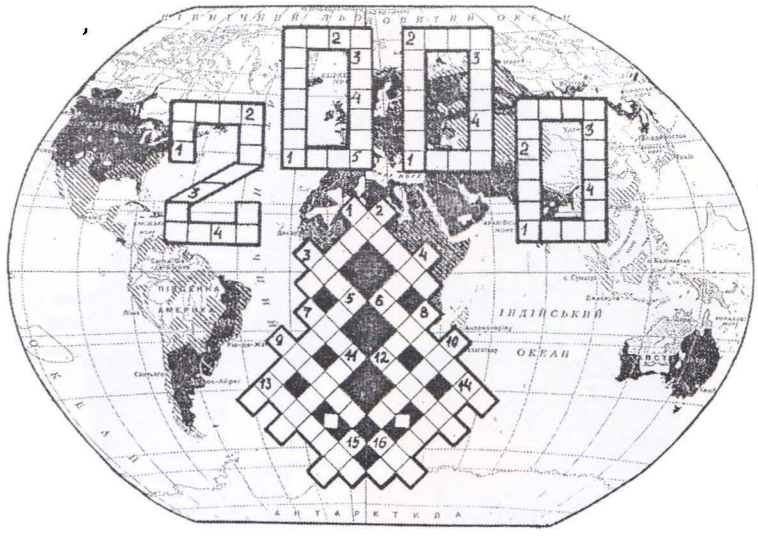

2 1. Святкування визначної річниці. 2. ... Діву потішає, повивати помагає Марії. 3. Священичий одяг. 4. Свята ніч, тиха...! Ясність б'є від зірниць.

0 1. Композитор і диригент, автор пісні "Спи, Ісусе, спи". 2. ... радості, веселості Світу, настав нині, бо Спаситель, Відкупитель народився з Діви. 3. Божий ... днесь народився. 4. ... і земля нині торжествують. 5. Урочиста, хвалебна пісня, присвячена видатній події.

0 1. Де народився Христос? 2. Ясна зоря засвітила, де Дитятко породила... . 3. Ім'я одного із синів Ісаака і Ревекки (Старий Завіт). 4. Мир вам браття, мир вам тричі, Добрий вечір, щедрий ... і щаслива година.

0 1. Сніп пшениці, який ставлять під іконами на Святий Вечір. 2. Месія ... наш і пан наш, для всіх нас нам народився. 3. Божий Син прийшов на ... ! І радіють всі довкола *(із коляди Марти Лозинської)*. 4. У Вифлеємі ... сталась превелика, бо там народився предвічний Владика.

Запитання у ялинці: 1. Весела світу... , бо Діва повила Сина. 2. Царіє витають, ... віддають. 3. Во Вифлеємі нині новина, Пречиста ... Сина зродила. 4. Атмосферні опади у вигляді льодових кристалів. 5. Датський письменник, автор казки "Снігова королева". 6. Сузір'я Північної півкулі неба. 7. Перший чоловік на землі. 8. Острів у Європі, на якому перша людина, яка заходить у дім у перший день Нового року, приносить із собою великий камінь, кладе на землю і каже: "Нехай золото, вагою як цей камінь, буде у вашому домі". 9. Вступне слово актора перед початком вистави. 10. Автор "Історії української церковної музики". 11. Держава в Європі. 12. Музична п'єса для трьох виконавців. 13. Держава, сусідка Литви. 14. Наполегливість, рішучість. 15. А ... стоїть, трясеться, осел смутно пасеться *(із коляди)*. 16. Линуть дзвонів переливи через гори, через ниви звеселяють людський ... - Божий Син прийшов на світ.(Із коляди Марти Лозинської)

Підготувала Леся ШТИКАЛО, м. Львів

Відповіді на кросворд, опублікований у № 12 за 1999 рік: *По горизонталі:* 7. Катерина. 8. Руткович. 9. Марія, 10. Галич. 11. Пінзель. 14. Дискос. 15. Цариця. 18. Ровоам. 19. Матвій. 23. Миколай. 25. Лазар. 26. Надія. 27. Шашкевича. 28. "Дзвіниця". *По вертикалі:* 1. Дамаскин. 2. Келія. 3. Андрій. 4. «Купало». 5. Роман. 6. Кирилиця. 12 Мономах. 13. Паламар, 16. Кондакар. 17. Підгірці. 20. Мирний. 21 Карузо. 22. Чайка. 24. Манна.

СИМВОЛІКА ЮВІЛЕЙНОЇ ЕМБЛЕМИ

На синьому колі емблеми, яке символізує всесвіт, зображено п'ять різнобарвних голубів. Вони представляють п'ять континентів.

Різнокольоровий хрест емблеми символізує Пресвяту Трійцю. Тому складається з трьох ліній. Хрест виходить за межі синього кола, тобто всесвіту. Це засвідчує, що триєдиний Бог є не лише у видимому світі, а й поза ним.

В центрі кола випромінюється світло. Це Христос, який прийшов у світ, щоб просвітити кожну людину.

У чотирьох полях синього кола, тобто всесвіту, написані такі слова: Христос – вчора, сьогодні, навіки. Слова взяті з листа св. апостола Павла до євреїв (13, 8).

Поза синім колом написано: ювілей року Божого 2000. Ювілейну емблему намалювала 22-річна студентка Емануела Роккі з Італії.